

KLÍČOVÉ TÉMA¹

Práva dítěte: Právo na styk

(Naposledy aktualizováno: 31/08/2025)

Úvod

Vzájemné užívání společnosti rodiče a dítěte představuje základní prvek rodinného života (*Strand Lobben a ostatní proti Norsku* [velký senát], 2019, § 202, [CZE](#)), i když se vztah mezi rodiči rozpadl (*Baškys proti Litvě*, 2022, § 41). Navíc i v případech, kdy stěžovateli a jeho dítěti nebylo díky pravidelnému kontaktu odepřeno „vzájemné užívání společnosti druhého“, Soud zdůraznil, že v rámci pozitivního kontaktu je velice důležitá jak četnost, tak kvalita upraveného styku, včetně přespávání, styku při významných příležitostech a během prázdnin, je-li to podle všeho v nejlepším zájmu dítěte; jelikož takový kontakt může posílit jejich vzájemný vztah a umožnit jim smysluplně trávit společný čas (*Popadić proti Srbsku*, 2022, § 87).

Pokud jde o rodinný život dítěte, Soud opakovaně konstatoval, že panuje široká shoda, a to i na poli mezinárodního práva, na tom, že ve všech rozhodnutích týkajících se dětí je prvořadý jejich nejlepší zájem. Soud totiž zdůraznil, že v případech týkajících se péče o děti a omezení styku musí mít zájem dítěte přednost před všemi ostatními hledisky (*Strand Lobben a ostatní proti Norsku* [velký senát], 2019, § 204, [CZE](#)).

Použitelnost článku 8 Úmluvy

Použitelnost článku 8 na věci týkající se stykových práv vyžaduje posouzení existence rodinné vazby, a to vazby mezi rodičem a dítětem. Pojem rodinného života není omezen na vztahy založené manželstvím a může zahrnovat také faktické rodinné vazby. Ačkoli zpravidla bude pro existenci takového vztahu vyžadováno společné soužití, výjimečně mohou k prokázání toho, že vztah je dostatečný pro vytvoření faktické rodinné vazby, sloužit i jiné faktory. Otázky práva na styk byly vneseny např. v následujících věcech:

- Nerezidentní rodiče po rozvodu, jejichž právo na styk s dětmi bylo omezeno (*Luca proti Moldavsku*, 2023, § 85, [CZE](#)).
- Rodiče ve vztahu ke zletilému dítěti, jež má omezenou svéprávnost z důvodu zdravotního postižení: Soud uznal možnou existenci „rodinného života“ mezi rodiči a zletilým dítětem, „je-li prokázána existence dalších faktorů závislosti, mimo běžné citové vazby“ (*Bierski proti Polsku*, 2022, § 39–41 a 46–47, [CZE](#)).
- Biologičtí otcové: tato zásada se dle názoru Soudu použije rovněž na vztah mezi biologickým otcem a dítětem narozeným mimo partnerský vztah. V tomto ohledu nemůže být článek 8 vykládán tak, že chrání pouze existující „rodinný život“, ale odůvodňují-li to okolnosti, musí se vztahovat i na potenciální vztah, jenž může vzniknout mezi biologickým otcem a dítětem narozeným mimo partnerský vztah. Relevantními faktory v tomto ohledu jsou povaha vztahu

¹ Původní text je použit se souhlasem Rady Evropy a Evropského soudu pro lidská práva. Tento překlad, včetně doplnění odkazů na české překlady rozhodnutí nebo jejich shrnutí, byl pořízen Ministerstvem spravedlnosti České republiky na základě dohody s Radou Evropy a Evropským soudem pro lidská práva a je výhradní odpovědností Ministerstva spravedlnosti České republiky.

mezi biologickým rodičem a prokazatelný zájem a závazek biologického otce vůči dítěti jak před narozením, tak po něm (*A a ostatní proti Itálii*, 2023, § 73, [CZE](#)). V obdobných případech Soud rozhodl, že článek 8 Úmluvy se může vztahovat i na potenciální rodinný vztah, pokud skutečnost, že se rodinný život zcela nerozvinul nelze přičítat stěžovateli (*Katsikeros proti Řecku*, 2022, § 47–48, [CZE](#); *Schneider proti Německu*, 2011, § 81).

- Prarodiče: za normálních okolností je vztah mezi prarodiči a vnoučaty svou povahou a intenzitou odlišný od vztahu mezi rodičem a dítětem, a tedy ze samotné podstaty obvykle vyžaduje nižší stupeň ochrany (*Kruškić proti Chorvatsku* (rozhodnutí), 2014, § 110; *T.A. a ostatní proti Moldavsku*, 2021, § 50, *T.S. a J.J. proti Norsku* (rozhodnutí), 2016, § 23–24). Pokud se však prarodiče o dítě starali od jeho narození a chovali se ve všech ohledech jako jeho rodiče, náleží jim stejný stupeň ochrany jako rodičům (*Terna proti Itálii*, 2021, § 64).
- Pěstouni: Soud shledal, že vztah mezi pěstounskou rodinou a dítětem v pěstounské péči, pokud spolu žili mnoho měsíců, lze podřadit pod pojem rodinného života i přes chybějící biologické vazby. Soud zohlednil skutečnost, že mezi pěstounskou rodinou a dítětem se vytvořilo silné citové pouto, obdobné vztahu rodiče a dítěte, přičemž pěstounská rodina se ve všech ohledech chovala jako vlastní rodina dítěte (*V.D. a ostatní proti Rusku*, 2019, § 91–92, [CZE](#); *Nazarenko proti Rusku*, 2015, § 57–58, [CZE](#)).
- Sociální rodiče: Soud tuto zásadu uplatnil také v případě (bývalého) partnera/manžela rodiče, který není biologickým ani matrikovým rodičem dítěte, ale o dítě pečuje nebo se podílí na jeho výchově – takový vztah se často označuje jako „sociální rodičovství“ (*Vinškovský proti České republice* (rozhodnutí), 2023, § 40, [CZE](#), *Callamand proti Francii*, 2022, § 20–22, [CZE](#)).

Zda přezkoumávat věc z hlediska negativních nebo pozitivních závazků

Ačkoli předmětem článku 8 je v zásadě chránit jednotlivce před svévolnými zásahy orgánů veřejné moci, neukládá státu pouze povinnost zdržet se takových zásahů: vedle tohoto primárně negativního závazku mohou existovat i pozitivní závazky vyplývající z účinného respektování soukromého života (*J.N. proti Polsku*, 2022, § 145; *Ribić proti Chorvatsku*, 2015, § 89).

Soud uznal, že v oblasti stykových práv nelze určit přesnou hranici mezi pozitivními a negativními závazky státu podle článku 8. Použitelné zásady jsou ovšem obdobné. V obou případech musí být především zohledňována spravedlivá rovnováha mezi obecným zájmem a zájmy jednotlivce, jíž je třeba dosáhnout; v obou kontextech požívá stát určitý prostor pro uvážení (*M.H. proti Polsku*, 2022, § 65) a rozhodovací proces musí poskytovat potřebnou ochranu i zájmům rodičů (*Popadić proti Srbsku*, 2022, § 85).

Opatření představující zásah:

- Vnitrostátní opatření bránící užívání vzájemné společnosti rodiče a dítěte představují zásah do práv chráněných článkem 8 Úmluvy (*Baškys proti Litvě*, 2022, § 41; *K. a T. proti Finsku* [velký senát], 2001, § 151). Rozhodnutí omezující práva stěžovatele na styk představují zásah do jeho práva na rodinný život zaručeného článkem 8 (*Bizdīga proti Moldavsku*, 2023, § 55; *A.M. a ostatní proti Rusku*, 2021, § 51, [CZE](#); *R.M. proti Lotyšsku*, 2021, § 102). Obdobně umístění dítěte do péče státu a následné neumožnění kontaktů mezi dítětem a rodičem představuje zásah do práva na rodinný život (*E.M. a ostatní proti Norsku*, 2022, § 50–51, [CZE](#)).
- Zásah do práva na respektování soukromého života mohou představovat rovněž rozhodnutí o omezení styku stěžovatele s jeho dítětem (*Katsikeros proti Řecku*, 2022, § 49, [CZE](#)).

Situace, v nichž se aktivují pozitivní závazky:

Následující situace jsou v zásadě zkoumány z pohledu pozitivních závazků států:

- Obecně lze říci, že pokud mezi rodiči vzniknou spory ohledně kontaktu s dítětem, Soud posuzuje, zda problémy při výkonu soudních rozhodnutí upravujících styk mezi stěžovatelem a jeho dítětem dosáhly intenzity porušení práva stěžovatele na respektování jeho rodinného života, právě ve světle pozitivních závazků státu podle článku 8 (*Baškys proti Litvě*, 2022, § 41). Je-li proto tvrzené porušení článku 8 důsledkem odloučení stěžovatele od druhého rodiče dítěte, a není-li přímo důsledkem rozhodnutí nebo aktu orgánu veřejné moci, je třeba posoudit věc ve světle pozitivních závazků státu podle článku 8 (*Vinškovský proti České republice* (rozhodnutí), 2023, § 44–45, [CZE](#); *Honner proti Francii*, 2020, § 53, [CZE](#), s dalšími odkazy).
- Nepřiměřená délka vnitrostátního řízení, v němž se rozhoduje o svěřeni dítěte do péče a úpravě styku, spadá do přezkumu v rámci pozitivních závazků státu (*Ribić proti Chorvatsku*, 2015, § 91; ale srov. *M.H. proti Polsku*, 2022, § 65).
- Nevykonávání soudních rozhodnutí, jimiž bylo stěžovateli přiznáno právo na styk, je třeba posuzovat ve světle pozitivního závazku státu podle článku 8 umožnit rodiči vidat se se svým dítětem a navázat s ním pravidelný a smysluplný kontakt. V takových případech je úkolem Soudu posoudit, zda vnitrostátní orgány přijaly veškerá opatření, která po nich bylo možné za daných okolností rozumně požadovat k zachování vztahu mezi stěžovatelem a jeho dítětem, a dále prověřit způsob, jakým se zasadily o umožnění jejich vzájemného styku v souladu s příslušnými vnitrostátními rozhodnutími (*Anagnostakis proti Řecku*, 2023, § 55; *I.S. proti Řecku*, 2023, § 84).

Zásady vyplývající z aktuální judikatury

V kontextu negativních i pozitivních závazků musí Soud posoudit, zda byly důvody uvedené příslušnými vnitrostátními orgány k odůvodnění jejich rozhodnutí ve světle případu jako celku „relevantní a dostatečné“ ve smyslu čl. 8 odst. 2 Úmluvy. Za tímto účelem musí Soud ověřit, zda vnitrostátní soudy zevrubně zkoumaly celkové poměry rodiny a celou řadu faktorů, jež jsou především povahy faktické, emoční, psychologické, materiální a zdravotní, a zda provedly vyvážené a přiměřené posouzení příslušných zájmů každé osoby, přičemž musí setrvale usilovat o zjištění, jaké řešení by bylo nejlepší pro dítě (*T.A. a ostatní proti Moldavsku*, 2021, § 52; *Strand Lobben a ostatní proti Norsku* [velký senát], 2019, § 211, [CZE](#)).

Negativní závazky:

V případech týkajících se vnitrostátních opatření, jimiž je rodiči bráněno stýkat se s dítětem, Soud uznal, že orgány mají při posuzování nezbytnosti svěřeni dítěte do péče široký prostor pro uvážení. Veškerá další omezení, například omezení práva rodičů na styk s dítětem, a veškeré právní záruky, jejichž cílem je zajistit účinnou ochranu práva rodičů a dětí na respektování jejich rodinného života, však podléhají přísnější kontrole. Taková další omezení s sebou nesou nebezpečí, že rodinné vztahy mezi rodiči a malým dítětem budou fakticky zmařeny (*Bizdīga proti Moldavsku*, 2023, § 58; *Sommerfeld proti Německu* [velký senát], 2003, § 62–63). Obdobné zásady se uplatní na případy týkající se rozhodnutí o právech prarodičů na styk (*Q a R proti Slovinsku*, 2022, § 95, [CZE](#)).

- Soud musí při rozhodování o tom, zda odepření styku rodiče s jeho dítětem „bylo nezbytné v demokratické společnosti“, posoudit, zda ve světle případu jako celku byly důvody uvedené jako podklad rozhodnutí „relevantní a dostatečné“ (*Katsikeros proti Řecku*, 2022, § 57–63, [CZE](#)). V tomto ohledu musí Soud zohledňovat skutečnost, že vnímání adekvátnosti zásahu orgánu veřejné moci do péče o děti se v jednotlivých státech liší stát od státu v závislosti na takových faktorech, jako jsou tradice spojované s rolí rodiny a zásahy státu do rodinných záležitostí či dostupnost zdrojů pro veřejnoprávní opatření v této konkrétní oblasti. Rozhodující význam má však v každém případě úvaha, co je v nejlepším zájmu daného dítěte (*Kilic proti Rakousku*, 2023, § 122, [CZE](#); *Strand Lobben a ostatní proti Norsku* [velký senát], 2019, § 210, [CZE](#)).

- Při rozhodování o omezení kontaktu mají vnitrostátní orgány povinnost zohlednit stěžovatelem tvrzenou existenci domácího násilí, které je relevantním a povinně posuzovaným argumentem (*Bîzdîga proti Moldavsku*, 2023, § 62), stejně jako zranitelnost stěžovatele (*A.I. proti Itálii*, 2021, § 101–103).
- Soud dále posoudí rozhodovací procesu orgánů veřejné moci, aby zjistil, zda byl veden tak, aby zajistil, že názory a zájmy biologických rodičů byly orgánům známy a náležitě zohledněny a že měli možnost včas uplatnit veškeré dostupné opravné prostředky (*Strand Lobben a ostatní proti Norsku* [velký senát], 2019, § 212–213, [CZE](#)).
- Pokud jde o rozhodovací proces, Soud dospěl k závěru, že by bylo přehnané tvrdit, že vnitrostátní soudy jsou vždy povinny přibrat znalce z oboru psychologie k otázce navázání kontaktu s rodičem, který nemá dítě v péči, ale tato otázka závisí na konkrétních okolnostech každého případu, kdy je třeba náležitě zohlednit věk a vyspělost daného dítěte (*tamtéž*, § 213). V několika případech týkajících se dětí však Soud shledal, že rozhodovací proces nebyl spravedlivý, jelikož vnitrostátní orgány neopatřily znalecký posudek, ačkoli byl nezbytný pro posouzení vztahu dítěte s jeho rodiči nebo pro ověření, zda vyjádření dítěte odpovídají jeho skutečnému přání (*Byčenko proti Litvě*, 2023, § 116; viz také *Omorefe proti Španělsku*, 2020, § 54–56, [CZE](#)).
- Otázka toho, zda jsou vnitrostátní soudy povinny dítě vyslechnout, závisí na konkrétních okolnostech každé věci, s řádným přihlédnutím k věku a vyspělosti dotyčného dítěte (*Byčenko proti Litvě*, 2023, § 106).

Pozitivní závazky:

Pozitivní závazky nedílně spjaté s účinným „respektováním“ rodinného života, v kontextu případů týkajících se práva na styk, zahrnují přijetí opatření určených k zajištění respektování rodinného života i ve sféře vztahů mezi jednotlivci, a to včetně poskytování regulatorního rámce soudního a vymáhacího systému chránícího práva jednotlivců, a v případě potřeby i provádění konkrétních kroků. Právo rodiče na to, aby v jeho prospěch byla přijata opatření směřující k opětovnému shledání s dítětem, a závazek vnitrostátních orgánů taková opatření provést se uplatní rovněž ve věcech, kdy mezi rodiči nebo jinými rodinnými příslušníky dětí vznikají spory o styk s dítětem a jeho bydliště (*E.K. proti Lotyšsku*, 2023, § 73, [CZE](#)). Tento rámec by měl umožnit státu přijmout opatření k opětovnému shledání rodiče a dítěte, a to i v případě konfliktu mezi oběma rodiči (*A.T. proti Itálii*, 2021, § 66, [CZE](#), *R.B. a M. proti Itálii*, 2021, § 65; *Terna proti Itálii*, 2021, § 60; *Boştină proti Rumunsku*, 2016, § 55). Závazek vnitrostátních orgánů učinit opatření umožňující kontakt nerezidentního rodiče s dětmi však není absolutní: jedná se o povinnost vynaložit určité prostředky, nikoli dosáhnout určitého výsledku.

- Pozitivní závazky států podle článku 8 Úmluvy zahrnují povinnost zavést nezbytné ochranné rámce, jimiž bude možné soudně upravit styk (viz např. *Glaser proti Spojenému království*, 2000, § 63; a nověji *E.K. proti Lotyšsku*, 2023, § 73, [CZE](#), s dalšími odkazy).
- Ohled na jednotu rodiny a sloučení rodiny v případě oddělení jsou neodmyslitelnými aspekty práva na respektování rodinného života podle článku 8. Proto v případě nařízení veřejné péče omezující rodinný život mají orgány pozitivní závazek přijmout opatření umožňující sloučení rodiny, jakmile to je rozumně proveditelné (*Strand Lobben a ostatní proti Norsku* [velký senát], 2019, § 205, [CZE](#)). Rozhodnutí o úpravě péče by mělo být považováno za dočasné opatření, které je třeba ukončit, jakmile to okolnosti dovolí, a veškerá opatření týkající se přechodné péče by měla být v souladu s konečným cílem, kterým je opětovné sloučení biologických rodičů a dítěte. U tohoto typu případů je třeba přiměřenost opatření posuzovat podle rychlosti jeho provedení, neboť plynutí času může mít nenapravitelné důsledky pro vztahy mezi dítětem a rodičem, s nímž nežije. Kromě toho budou vazby mezi rodinnými příslušníky a vyhlídky na jejich úspěšné sloučení oslabeny, pokud jim budou kladeny překážky, které jim znemožní snadný a pravidelný přístup k sobě navzájem (*tamtéž*, § 208, [CZE](#)). Pozitivní závazky se neomezují na zajištění toho, aby se mohly děti opětovně vrátit ke svým rodičům nebo s nimi mít kontakt, ale zahrnují také všechny přípravné kroky, které je

k tomu třeba učinit (*A a ostatní proti Itálii*, 2023, § 98, [CZE](#); *A.T. proti Itálii*, 2021, § 66, [CZE](#); *Haddad proti Španělsku*, 2019, § 54; *Polidario proti Švýcarsku*, 2013, § 65). Může se totiž stát, že styk nebude možno upravit okamžitě a budou nutná přípravná nebo postupná opatření (*T.A. a ostatní proti Moldavsku*, 2021, § 62; *Neves Caratão Pinto proti Portugalsku*, 2021, § 112). Spolupráce a porozumění všech zúčastněných bude vždy důležitým prvkem. Avšak nedostatečná spolupráce odloučených rodičů není okolností, která by sama o sobě mohla zprostit orgány jejich pozitivních závazků podle článku 8 Úmluvy. Naopak, ukládá orgánům povinnost přijmout opatření k ke smíření protichůdných zájmů stran, přičemž zájem dítěte je vždy předním hlediskem. I když musí vnitrostátní orgány vynaložit veškeré úsilí k usnadnění takové spolupráce, jakákoliv povinnost uplatňovat v této oblasti donucovací opatření musí být omezena, neboť musí být zohledněny nejen zájmy, ale i práva a svobody všech zúčastněných, a obzvláště pak nejlepší zájem dítěte a jeho práva podle článku 8 Úmluvy (*Ribić proti Chorvatsku*, 2015, § 94–95).

- Vnitrostátní orgány musí zohlednit rizika pro tělesnou a duševní integritu dítěte, jež s sebou nese realizace osobního styku (*I.M. a ostatní proti Itálii*, 2022, § 111).
- Ačkoli v této citlivé oblasti nejsou donucovací opatření proti dětem na místě, v případech protiprávního jednání rodiče, který má dítě v péči, nelze uplatnění sankcí vyloučit (*A.S. a M.S. proti Itálii*, 2023, § 153; *Ribić proti Chorvatsku*, 2015, § 95).
- V případech, kdy se děti brání styku s druhým rodičem, vyžaduje článek 8, aby se státy pokusily identifikovat příčiny takového odporu a vhodným způsobem je řešily (*Jurišić proti Chorvatsku (č. 2)*, 2022, § 43, [CZE](#); *Ribić proti Chorvatsku*, 2015, § 94). Otázka toho, zda jsou vnitrostátní soudy povinny dítě vyslechnout, závisí na konkrétních okolnostech jednotlivých případů, s řádným přihlédnutím k věku a vyspělosti dotyčného dítěte (*A a ostatní proti Itálii*, 2023, § 110, [CZE](#)). Právo dítěte vyjádřit svůj názor by nemělo být vykládáno tak, že je fakticky dětem přiznáváno bezpodmínečné právo veta, aniž by byly zohledňovány jiné faktory a vedeno šetření ke zjištění jejich nejlepšího zájmu. Pokud by soud založil své rozhodnutí na názorech dětí, které zjevně nejsou s to vytvořit si a vyjádřit názor ohledně svých přání – např. kvůli loajalitě k jednomu z rodičů – mohlo by takové rozhodnutí být v rozporu s článkem 8 (*A.S. a M.S. proti Itálii*, 2023, § 147; *I.S. proti Řecku*, 2023, § 94; *K.B. a ostatní proti Chorvatsku*, 2017, § 143).
- Pokud jde o nařizování psychologického posudku k možnostem navázání kontaktu mezi dítětem a stěžovatelem, Soud konstatoval obecné pravidlo, podle kterého je na vnitrostátních soudech, aby posoudily důkazy, které mají k dispozici, včetně prostředků ke zjištění relevantních skutečností. V několika případech týkajících se dětí však Soud shledal, že rozhodovací proces nebyl spravedlivý, jelikož vnitrostátní orgány nezajistily odborný posudek, který byl nezbytný k posouzení vztahu dítěte k jeho rodiči nebo zhodnocení, zda vyjádření dítěte odpovídají jeho skutečnému přání (*A.S. a M.S. proti Itálii*, 2023, § 157; *A a ostatní proti Itálii*, 2023, § 105–108, [CZE](#)).
- Neúčinné, a zejména zdlouhavé vedení řízení o úpravě péče a styku s dítětem může vést k porušení pozitivních závazků podle článku 8, jelikož procesní průtahy a z nich vyplývající plynutí času může fakticky vést k vyřešení věci. Proto v případech týkajících se vztahu osoby s jejím dítětem platí povinnost vynakládat mimořádnou pečlivost (*T.C. proti Itálii*, 2022, § 58, [CZE](#)). Tato povinnost, která je rozhodující pro posouzení, zda byla věc projednána v přiměřené lhůtě, jak vyžaduje čl. 6 odst. 1 Úmluvy, tvoří rovněž součást procesních požadavků vyplývajících z článku 8 (*Paparrigopoulos proti Řecku*, 2022, § 49; *Ribić proti Chorvatsku*, 2015, § 92). Obdobný požadavek rychlosti a pečlivosti se uplatní i na výkon rozhodnutí o úpravě péče a rodičovské odpovědnosti (viz např. *Barnea a Caldararu proti Itálii*, 2017, § 87–89).

Významné příklady

- *Honner proti Francii*, 2020, [CZE](#) – nepřiznání stykových práv ženě, jež neměla biologickou vazbu na dítě narozené její partnerce prostřednictvím asistované reprodukce v době, kdy byly tyto dvě ženy v partnerském vztahu. Vnitrostátní orgány konstatovaly, že stěžovatelka a matka dítěte mají mimořádně konfliktní vztah a udržování kontaktu se stěžovatelkou tak není v nejlepším zájmu dítěte. Soud přisvědčil, že rozhodnutí bylo přijato v nejlepším zájmu dítěte.
- *A.M. a ostatní proti Rusku*, 2021, [CZE](#) – první stěžovatelkou je transgender žena, jež prošla operativní i právní změnou pohlaví (z muže na ženu). Ostatními stěžovateli jsou její děti, které se narodily před stěžovatelčinou tranzicí. Vnitrostátní soudy omezily rodičovská práva stěžovatelky a odepřely jí právo na styk s dětmi kvůli změně pohlaví a údajnému negativnímu vlivu na děti spočívajícímu v její komunikaci s nimi a sdělování informací o její změně pohlaví. Soud dospěl k závěru, že vnitrostátní soudy neprovedly vyvážené a přiměřené posouzení příslušných zájmů a shledal porušení článku 8 a článku 14 Úmluvy.
- *Anagnostakis a ostatní proti Řecku*, 2021 – průtahy v řízení o určení rozsahu styku mezi otcem a jeho dítětem znamenaly porušení článku 8.
- *R.M. proti Lotyšsku*, 2021 – dočasné pozastavení rodičovské odpovědnosti stěžovatelky a omezení práva na styk se zranitelným dítětem bylo založeno na relevantních a dostatečných důvodech, zejména na neochotě stěžovatelky spolupracovat s příslušnými orgány, a bylo přijato ve vnitrostátním řízení, kterého se stěžovatelka mohla účastnit v plném rozsahu ve všech fázích, včetně opakovaného soudního přezkumu (viz také *G.M. proti Francii*, 2021);
- *E.M. a ostatní proti Norsku*, 2022, [CZE](#) – odmítnutí vnitrostátních orgánů zrušit rozhodnutí o péči o dvě děti stěžovatelky, rozhodnutí o zbavení rodičovské odpovědnosti matky a odepření jejího práva na styk. Děti byly umístěny do neodkladné péče kvůli obavám ze sexuálního zneužívání a násilí. Soud uzavřel, že z vnitrostátního řízení je zřejmé, že otázce udržení vztahu matky s dětmi v největším možném rozsahu byla věnována značná pozornost, přičemž nejlepší zájem dětí byl vždy na prvním místě.
- *Paparrigopoulos proti Řecku*, 2022 – průtahy v řízení o určení otcovství, jež trvalo devět let a osm měsíců, ovlivnilo stěžovatelův vztah s jeho dítětem.
- *Jurišić proti Chorvatsku (č. 2)*, 2022, [CZE](#) – pokračující nevykonávání soudních rozhodnutí, jimiž bylo stěžovateli přiznáno právo na styk, po rozsudku Soudu konstatujícím porušení článku 8 Úmluvy. Soud neshledal porušení článku 8 z důvodu nevhodného chování stěžovatele (viz také *Ovakimyan proti Rusku* (rozhodnutí), 2016, § 62).
- *I.M. a ostatní proti Itálii*, 2022 – rozhodnutí vnitrostátních soudů nezohlednila problematický průběh styků mezi stěžovatelčinými dětmi a jejich otcem, který se choval násilně, nebezpečné podmínky, na které několikrát upozornili různí aktéři, násilí, kterému byla vystavena matka i děti samotné, ani trestní řízení vedené proti otci pro týrání.
- *Bierski proti Polsku*, 2022, [CZE](#) – odmítnutí vnitrostátních orgánů obnovit kontakt mezi stěžovatelem a jeho dospělým synem, který trpí závažným mentálním postižením.
- *M.H. proti Polsku*, 2022 – neodůvodněné sedmiměsíční průtahy ve spojeném řízení o rozvodu a úpravě péče, které stěžovatelce znemožnilo mít další kontakt s její malou dcerou po dobu tří měsíců.
- *Vinškovský proti České republice* (rozhodnutí), 2023, [CZE](#) – zamítnutí návrhů stěžovatele na úpravu styku s dítětem jeho bývalé partnerky, s níž žil po dobu dvou let. Soud uplatnil obecné zásady týkající se kontaktů mezi „sociálními rodiči“ a dětmi bývalého partnera (viz také *Nazarenko proti Rusku*, 2015, [CZE](#); *V.D. a ostatní proti Rusku*, 2019, [CZE](#)).
- *Anagnostakis proti Řecku*, 2023 – nevykonávání soudních rozhodnutí přiznávajících stěžovateli právo na styk s jeho dítětem nebylo přičítáno nedostatečné pečlivosti příslušných orgánů, nýbrž napjatému vztahu mezi rodiči a jejich chování, včetně stěžovatelova

nepřízpůsobivého chování (srov. *I.S. proti Řecku*, 2023; *E.K. proti Lotyšsku*, 2023, [CZE](#); *A a ostatní proti Itálii*, 2023, [CZE](#)).

- *Bízďiga proti Moldavsku*, 2023 – omezení práva stěžovatele na styk se synem po rozhodovacím procesu, jenž nebyl přiměřený, spravedlivý ani dostatečně rychlý.
- *Luca proti Moldavsku*, 2023, [CZE](#) – vnitrostátní orgány nepřijaly rychlá opatření na podporu stěžovatelky při snaze o udržení kontaktu s dětmi, která tak byla nucena svá práva bránit sama; zároveň nebraly při úpravě styku s dětmi v potaz incidenty domácího násilí;
- *Zavidou proti Kypru*, 2024 – selhání vnitrostátních orgánů při zajištění rodičovských práv matky a při výkonu příslušných vnitrostátních soudních rozhodnutí, což vedlo k odcizení jejích dětí;
- *M.K. proti Lotyšsku*, 2025 – selhání vnitrostátních orgánů při rozhodování, v rámci řízení o styku s dítětem, o otázce prozatímního styku stěžovatelky s dítětem jejího bývalého partnera, s nímž měla faktický rodičovský vztah.

Rekapitulace obecných zásad

- *Haddad proti Španělsku*, 2019, § 51–56, pokud jde o pozitivní závazky státu umožnit sloučení rodiny, jakmile to bude rozumně proveditelné;
- *Jurišić proti Chorvatsku (č. 2)*, 2022, § 42–44, [CZE](#), pokud jde o pozitivní závazky státu ve vztahu k promptnímu vymáhání práva na styk;
- *Popadić proti Srbsku*, 2022, § 82–85: shrnutí obecných zásad týkajících se jak pozitivních, tak negativních závazků ve věcech práva na styk;
- *Katsikeros proti Řecku*, 2022, § 52–55, [CZE](#), pokud jde o přiměřenost zásahu do soukromého života biologického otce v důsledku rozhodnutí o omezení jeho práva na styk s dítětem.

Ostatní odkazy

Průvodce judikaturou:

- [Průvodce právy dítěte](#)
- [Průvodce článkem 8 – Právo na respektování soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence](#)

Ostatní klíčová témata:

- [Určování mateřství a otcovství, CZE](#)
- [Zastupování dítěte před ESLP, CZE](#)
- [Právo dítěte být slyšeno ve vnitrostátním řízení týkajícím se rodinných věcí, CZE](#)

KLÍČOVÉ ODKAZY NA JUDIKATURU

Zásadní případy:

- [Sommerfeld proti Německu](#) [velký senát], č. 31871/96, 8. července 2003 (neporušení článku 8; porušení článku 14 vykládaného ve spojení s článkem 8);
- [Strand Lobben a ostatní proti Norsku](#) [velký senát], č. 37283/13, 10. září 2019 (porušení článku 8);
[CZE](#)
- [Abdi Ibrahim proti Norsku](#) [velký senát], č. 15379/16, 10. prosince 2021 (porušení článku 8 vykládaného ve světle článku 9).
[CZE](#)

Ostatní případy na poli článku 8 Úmluvy:

- [Glaser proti Spojenému království](#), č. 32346/96, 19. září 2000 (neporušení článku 8; neporušení čl. 6 odst. 1; neporušení článku 9);
- [K. a T. proti Finsku](#) [velký senát], č. 25702/94, 27. dubna 2000 (porušení článku 8 ve vztahu k umístění J do neodkladné péče; neporušení článku 8 ve vztahu k umístění M do neodkladné péče; neporušení článku 8 ve vztahu k rozhodnutím ve věci samé ohledně umístění obou dětí do péče státu; porušení článku 8 z důvodu nepřijetí potřebných kroků ke sloučení rodiny; neporušení článku 8 ve vztahu k aktuálnímu omezení styku; neporušení článku 13);
- [Schneider proti Německu](#), č. 17080/07, 15. září 2011 (porušení článku 8; není nutné zkoumat stížnostní námitku na poli článku 8 ve spojení s článkem 14);
- [Polidario proti Švýcarsku](#), č. 33169/10, 30. července 2013 (porušení článku 8);
- [Kruškić proti Chorvatsku](#) (rozhodnutí), č. 10140/13, 25. listopadu 2014 (nepřijatelné pro zjevnou neopodstatněnost);
- [Nazarenko proti Rusku](#), č. 39438/13, 16. července 2015 (porušení článku 8; není třeba zkoumat další stížnostní námitky na poli čl. 6 odst. 1 a článku 13);
[CZE](#)
- [Ribić proti Chorvatsku](#), č. 27148/12, 2. dubna 2015 (porušení článku 8);
- [Boştinã proti Rumunsku](#), č. 612/13, 22. března 2016 (neporušení článku 8);
- [T.S. a J.J. proti Norsku](#) (rozhodnutí), č. 15633/15, 11. října 2016 (nepřijatelné pro zjevnou neopodstatněnost);
- [K.B. a ostatní proti Chorvatsku](#), č. 36216/13, 14. března 2017 (porušení článku 8);
- [Barnea a Caldararu proti Itálii](#), č. 37931/15, 22. června 2017 (porušení článku 8);
- [V.D. a ostatní proti Rusku](#), č. 72931/10, 9. dubna 2019 (neporušení článku 8 pokud jde o navrácení dítěte do péče biologických rodičů a ukončení pěstounské péče první stěžovatelky; porušení článku 8 z důvodu nemožnosti zachování rodinných vazeb mezi stěžovateli a dítětem);
[CZE](#)
- [Haddad proti Španělsku](#), č. 16572/17, 18. června 2019 (porušení článku 8);
- [Omorefe proti Španělsku](#), č. 69339/16, 23. června 2020 (porušení článku 8);
[CZE](#)
- [Honner proti Francii](#), č. 19511/16, 12. listopadu 2020 (neporušení článku 8);
[CZE](#)

- *A.I. proti Itálii*, č. 70896/17, 1. dubna 2021 (porušení článku 8; není nutné zkoumat stížnost na poli článku 13);
- *R.B. a M. proti Itálii*, č. 41382/19, 22. dubna 2021 (porušení článku 8);
- *A.T. proti Itálii*, č. 40910/19, 24. června 2021 (porušení článku 8);
[CZE](#)
- *Neves Caratão Pinto proti Portugalsku*, č. 28443/19, 13. července 2021 (porušení článku 8);
- *Anagnostakis a ostatní proti Řecku*, č. 46075/16, 23. září 2021 (porušení článku 8);
- *T.A. a ostatní proti Moldavsku*, č. 25450/20, 30. listopadu 2021 (porušení článku 8);
- *G.M. proti Francii*, č. 25075/18, 9. prosince 2021 (neporušení článku 8);
- *R.M. proti Lotyšsku*, č. 53487/13, 9. prosince 2021 (neporušení článku 8; vyškrtnutí stížnostní námitky na poli článku 2 Protokolu č. 1 týkající se základního vzdělávání; nepřijatelnost, článek 2 Protokolu č. 1 ve vztahu ke vzdělávání v hudební škole);
- *E.M. a ostatní proti Norsku*, č. 53471/17, 20. ledna 2022 (nepřijatelné v rozsahu, v němž se týká druhého a třetího stěžovatele; neporušení článku 8 ve vztahu k první stěžovatelce);
[CZE](#)
- *Callamand proti Francii*, č. 2338/20, 7. dubna 2022 (porušení článku 8; námitka na poli článku 14 nepřijatelná pro nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy);
[CZE](#)
- *Paparrigopoulos proti Řecku*, č. 61657/16, 30. června 2022 (porušení článku 8; porušení článku 14 ve spojení s článkem 8; není třeba zkoumat námitku na poli článku 6 a 13);
- *Jurišić proti Chorvatsku (č. 2)*, č. 8000/21, 7. července 2022 (neporušení článku 8);
[CZE](#)
- *Katsikeros proti Řecku*, č. 2303/19, 21. července 2022 (námitka na poli článků 8 a 6 namítající nedostatek nestrannosti odmítnuta pro nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy; neporušení článku 8; neporušení čl. 6 odst. 1 ohledně zamítnutí dalších dovolacích důvodů);
[CZE](#)
- *Popadić proti Srbsku*, č. 7833/12, 20. září 2022 (porušení článku 8);
- *Bierski proti Polsku*, č. 46342/19, 20. října 2022 (porušení článku 8);
[CZE](#)
- *Baškys proti Litvě*, č. 47410/20, 22. listopadu 2022 (neporušení článku 8);
- *M.H. proti Polsku*, č. 73247/14, 1. prosince 2022 (porušení článku 8);
- *Kilic proti Rakousku*, č. 27700/15, 12. ledna 2023 (neporušení článku 8 vykládaného samostatně i ve světle článku 9);
[CZE](#)
- *Byčenko proti Litvě*, č. 10477/21, 14. února 2023 (neporušení článku 8);
- *E.K. proti Lotyšsku*, č. 25942/20, 13. dubna 2023 (porušení článku 8);
[CZE](#)
- *I.S. proti Řecku*, č. 19165/20, 23. května 2023 (porušení článku 8);
- *Vinškovský proti České republice* (rozhodnutí), č. 59252/19, 5. září 2023 (námitka na poli článku 8 nepřijatelná pro zjevnou neopodstatněnost);
[CZE](#)
- *A a ostatní proti Itálii*, č. 17791/22, 7. září 2023 (porušení článku 8);
[CZE](#)
- *Anagnostakis proti Řecku*, č. 26504/20, 10. října 2023 (neporušení článku 8);

- *Bízdíga proti Moldavsku*, č. 15646/18, 17. října 2023 (porušení článku 8; porušení čl. 6 odst. 1);
- *Luca proti Moldavsku*, č. 55351/17, 17. října 2023 (porušení článku 8);
[CZE](#)
- *A.S. a M.S. proti Itálii*, č. 48618/22, 19. října 2023 (porušení článku 8);
- *Zavridou proti Kypru*, č. 14680/22, 8. října 2024 (porušení článku 8);
- *M.K. proti Lotyšsku*, č. 26035/23, 3. července 2025 (porušení článku 8).

Právo na styk podle ostatních článků:

- *Terna proti Itálii*, č. 21052/18, 14. ledna 2021 (porušení článku 8; neporušení článku 14 ve spojení s článkem 8; není třeba zabývat se námitkou na poli článku 13);
- *A.M. a ostatní proti Rusku*, č. 47220/19, 6. července 2021 (porušení článku 8; porušení článku 14 vykládaného společně s článkem 8);
[CZE](#)
- *Q a R proti Slovinsku*, č. 19938/20, 8. února 2022 (nepřijatelnost námitky druhého stěžovatele na poli čl. 6 odst. 1 ohledně řízení o svěřeni dětí do pěstounské péče a námitky první stěžovatelky na pokračující zapojení orgánu sociální péče v těchto řízeních pro nevyčerpání vnitrostátních prostředků nápravy; porušení čl. 6 odst. 1, pokud jde o námitku první stěžovatelky na délku řízení o svěřeni do pěstounské péče; neporušení článku 8, pokud jde o námitku stěžovatelů na řízení o úpravě styku);
[CZE](#)
- *T.C. proti Itálii*, č. 54032/18, 19. května 2022 (neporušení článku 14 ve spojení s článkem 8; nepřijatelnost námitky na poli článku 8 pro zjevnou neopodstatněnost).
[CZE](#)